

ÅRSSKRIFT
FOR
ROSKILDENSER-SAMFUNDET

NR. 64 - OKTOBER 1982

roars kilde

SKOLENS REKTORER SIDEN REFORMATIONEN

KRONOLOGISK OVERSIGT

JOHANNES BLACH	1573-1575	CARL FREDERIK SCHULTZ	1808-1812
FRANCK ANDERSEN	1555-1556	FRED. HANSENBACH	1812-1814
OLUF ØVLTSEN	1556-1557	SORIN NIC. JOH. BLOCH	1815-1851
ANDERS LAURIDSEN	1557-1566	C. W. FIBERING	1851-1863
NIELS OLUSEN	1566-1574	F. T. C. BØJENSEN	1863-1864
DESIDERIUS JOH. FOSS	1574-1579	S. POVELSEN	1865-1875
POUL PEDERSEN	1579-1585	J. K. BEICHERT	1875-1882
PEDER JENSEN ASHINDFROD	1585-1591	C. M. KRARUP	1882-1901
LÅURITS ANDERSEN	1591-1605	A. G. Ø. HALCH	1902-1912
MADS SØRENSEN BIRKOP	1605-1617	HENRIK BERTENSEN	1912-1918
BOE LAURIDSEN	1617-1622	J. H. WILHELM BØTHIUS	1918-1932
SØREN NIELSEN HIORT	1622-1627	N. S. LAURIKSEN	1932-1947
JOHANNES VON HAMM	1627-1630	HAKON FOGH	1947-1957
ALBERT JØRGENSEN	1630-1635	G. TOLDERIUND-HANSEN	1957-1971
JOHANNES FRIDERICHSEN	1635-1641		
HANS PEDERSEN CALUNDBORG	1641-1671		
PEDER SCHADE	1671-1712		
JESPER PEDERSEN SCHADE	1712-1726		
BERNDT SCHNABEL	1726-1734		
CHRISTEN SCHNABEL	1734-1760		
CHRISTOPHER LYSHOIM	1761-1773		
HANS CHRISTIAN SAXTORP	1773-1787		
JOHAN HENRIK TAUBER	1787-1808		

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

Nr. 64 - OKTOBER - 1982

Generalforsamlingen

Lørdag den 6. november 1982

Kl. 16.30: GENERALFORSAMLING på Roskilde Katedralskole, Holbækvej, Roskilde.

Dagsorden:

1. Beretning.
2. Regnskab.
3. Lånesager.
4. Fastsættelse af kontingent 1983-84.
5. Valg til bestyrelsen.
6. Valg til revisor.
7. Eventuelt.

Kl. 18.00: JUBILAR- og ÅRSFEST på Roskilde Katedralskole, Holbækvej, Roskilde.

Der serveres kalvefilet stegt som vildt samt chokolademousse m/ cognac og flødeskum,

dertil ½ fl. rød/hvidvin, 2 glas hedvin samt kaffe.

Prisen pr. kuvert og for deltagelse i festen andrager kr. 220,-, *der opkræves ved middagen* (må ikke sendes pr. post).

Derefter dans, indledt med polonaise.

Kun adgang for medlemmer. Foreslå klassekammeraterne, at de også deltager.

Påklædning: Smoking eller mørkt tøj.

Tilmelding senest 29. oktober 1982 til advokaterne Skou og Westergård, Hersegade 3, Roskilde, tlf. hverdage (ej lørdag) kl. 9-16 på tlf. (02) 35 23 00.

Til ballet, der begynder ca. kl. 21, er der gratis adgang for alle medlemmer.

NB! Medlemmer blandt jubilarerne, der har modtaget særlig indbydelse, bedes af hensyn til bordplanen tilmelde sig på det fremsendte kort.

Betal venligst kontingent for 1982/83 straks på vedlagte indbetalingskort.

Med venlig hilsen
BESTYRELSEN

Gå med på byvandring!

Skal man alligevel til Roskilde lørdag den 6. november 1982 (og det skal man!), så bydes der på en god mulighed for gensyn med Roskilde, - det nyere Roskilde, der er vokset op siden mange forlod skole og by, og det gamle Roskilde, som mange steder er bevaret - eller ligefrem dukket op ved arkæologiske udgravninger fra endnu ældre tid.

Roskilde har i de senere år haft succes med sine byvandring, og nu kommer en sær-

lig indbydelse til en sådan tur: *chefarkitekt Mogens Suhr Andersen* vil føre jubilarer og medlemmer rundt, blandt andet til den gamle skole. Turen varer en time, alle kan derefter nå at være med til Roskildenser-Samfundets generalforsamling om eftermiddagen og fortsætte med aftenfesten (se programmet side 1).

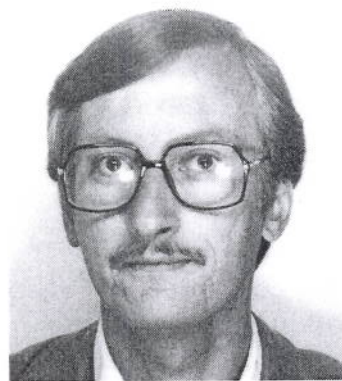
Mødested: Turistbureauet,
Fondens Bro kl. 14.30,
lørdag den 6. november '82.

Nye bestyrelsesmedlemmer

Karsten Lollike er årets nye ansigt som repræsentant for de sidste årgange. Han er matematisk-naturfaglig student fra 1981 og valgt for 2 år.

Det første år efter sin eksamen har Karsten virket som vikar og livredder på Fløng Skole, og for tiden studerer han biologi og engelsk på Luther College i Decorah i staten Iowa på et stipendium, som han har fået gennem Danmark-Amerika Fondet.

Advokat *Jørgen Lindélius* er indvalgt i bestyrelsen i stedet for advokat Mogens Røest-Hansen, der ønskede at udtræde efter mange års bestyrelsesarbejde. Tak for mange gode års samarbejde i bestyrelsen til Mogens Røest Hansen.

Jørgen Lindélius er matematisk/fysisk student fra 1967, han overtager som næstformand administrationen af Roskildenser-Samfundets studie- og uddannelsesfond.

Roskildenser-Samfundets bestyrelse

Dommer *H. C. Beck*, formand.

Advokat *Jørgen Lindélius*, næstformand
(studie- og uddannelsesfonden).

Lægeseekretær *Inge Winther*, sekretær og kasserer.

Lektor *Ellen Thorsen* (studie- og uddannelsesfonden).

Lise Svenstrup.

Bogtrykker *Flemming Vessel*.

Stud. agro. *Jens Ingvorsen*.

Journalist *Kate Heilbo* (redaktør).

Advokat *Jens Jørgen Skou*.

Stud. polyt. *Lars Madsen*.

Stud. mag. *Ulla Prien*.

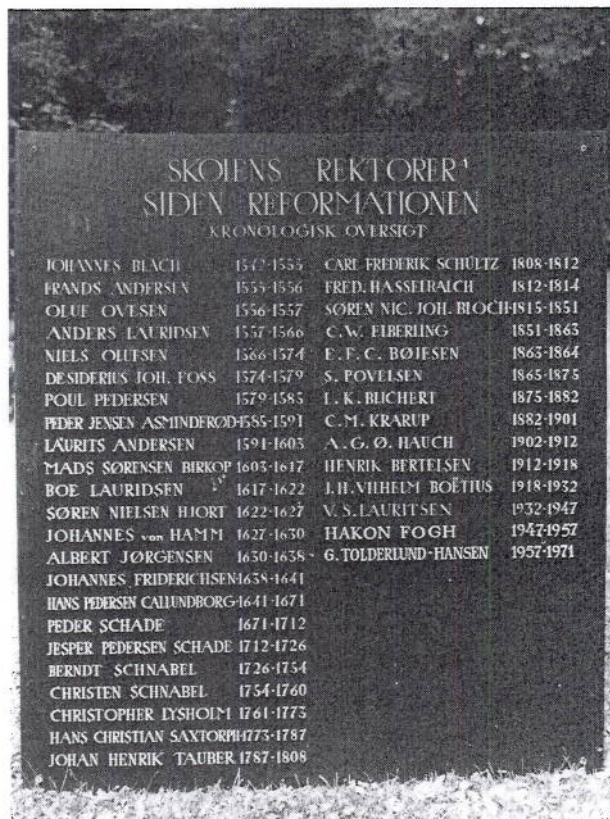
Karsten Lollike.

Rektor Henrik Lange går af

«... Den først kendte leder af skolen er kanniken Arnfast, der levede på Valdemar den Stores tid. Første gang elever omtales er 1074, da de medvirkede ved de midnatsmesser, der afholdtes i anledning af Svend Estridsens død...»

Katedralskolens spændende historie går endnu en tak tilbage, når man regner en rimelig antagelse med: »- skolen antages grundlagt ca. 1020 i nøje tilknytning til det af Knud den Store oprettede bispestæde...»

De citerede linier står i heftet »Mindegangene på Roskilde Katedralskole«, udgivet af V. S. Lauritsen (rektor 1932-1947). Beretningen om de første tider er passende at tænke med ind i sammenhængen, når vi i dette nr. stiller op foran rektortavlen, et vigtigt led i den minde-ophængning, som rektor Lauritsen satte meget ind på at

SKOLENS REKTORER SIDEN REFORMATIONEN KRONOLOGISK OVERSIGT			
JOHANNES BLACH	1547-1555	CARL FREDERIK SCHULTZ	1808-1812
FRANZ ANDERSEN	1555-1556	FRED. HASSELRACH	1812-1814
OLUF OULSEN	1556-1557	SØREN NIC. JOH. BLOCH	1815-1851
ANDERS LAURIDSEN	1557-1566	C. W. EIBERLING	1851-1865
NIELS OULFSEN	1566-1574	E. F. C. BØJFSEN	1865-1864
DESIDERIUS JOH. FOSS	1574-1579	S. POVELSEN	1865-1875
POUL PEDERSEN	1579-1585	L. K. BUCHERT	1875-1882
PEDER JENSEN ASHINDERØD	1585-1591	C. M. KRARUP	1882-1901
LÅURITS ANDERSEN	1591-1605	A. G. Ø. HAUCH	1902-1912
MADS SØRENSEN BIRKOP	1605-1617	HENRIK BERTENSEN	1912-1918
BOE LAURIDSEN	1617-1622	J. H. VILHELM BOËTIUS	1918-1932
SØREN NIELSEN HIORT	1622-1627	V. S. LAURITSEN	1932-1947
JOHANNES VAN HAMM	1627-1630	HAKON FOGH	1947-1957
ALBERT JØRGENSEN	1630-1638	G. TOLDERIUND-HANSEN	1957-1971
JOHANNES FRIDERICHSEN	1638-1641		
HANS PEDERSEN CALLUNDBORG	1641-1671		
PEDER SCHADE	1671-1712		
JESPER PEDERSEN SCHADE	1712-1726		
BERNDT SCHNABEL	1726-1754		
CHRISTEN SCHNABEL	1754-1760		
CHRISTOPHER LYSHOLM	1761-1773		
HANS CHRISTIAN SAXTORP	1773-1787		
JOHAN HENRIK TAUBER	1787-1808		

Rektortavlen, taget ud på græsset til fotografering.

fuldføre. Så gammel er skolen, at rektortavlen »kun« anfører navnene på rektorer siden reformationens indførelse - og således begynder ved Johannes Blach, 1542-1555.

Det er hver gang den afgående rektor, der skal være nyt navn på rektortavlen. Årstallene bliver nu 1971-1982. Fra RKS kom nemlig i år den tidende, at Henrik Lange, 60 år, forlader posten med dette års udgang. En trist melding for Roskildenser-samfundet, der gennem årene har bevaret venskabsforbindelser til skolen gennem denne rektor, men visse forholdsregler var tilfældigvis taget i tide: Netop på sidste generalforsamling valgtes Henrik Lange til æresmedlem af Roskildenser-Samfundet.

Om familieband, usædelighed, Brandes m. m.

Ved en afgangssamtale på rektorkontoret, da det nye skoleår begyndte i august, var det fristende, også her at lægge for med lidt historisk oplæsning: «... Af skolens rektorer er adskillige elever fra skolen: Niels Olufsen (1556-57), Laurids Andersen (1591-1603), og endnu tre op til C. F. Schultz (1808-1812)» -

- *men der kan jo være andre tilknytninger?*
Henrik Lange: - Jeg har ikke selv været elev i Katedralskolen, men min familie er knyttet til den på anden måde. Min *oldefar*, Marius Krarup, var skolens rektor 1882-1901, og min *morfar*, Jacob Krarup, var lærer ved skolen i mange år, før han blev rektor på Herlufsholm. *Min mor* var elev på skolen - indtil hun blev bortvist på grund af usædelighed...

- *Må man be' om en nærmere forklaring!*
- Lad os begynde i kronologisk orden: Min *oldefar* har jeg ikke nået at kende, men min *morfar* døde først, da jeg var 18 år. Han var en højt elsket lærer, har jeg kunnet se af gamle papirer, men også kendt som umådelig streng og vanvittigt hidsig.

Han havde åbenbart evne for at fortælle og virkelig lukke folks øjne op for et fags indhold. Han underviste i dansk og tysk og var en god lærer i al sin forfærdelige streng-
hed. Jeg har hørt en af hans gamle elever, professor L. L. Hammerich sige det.

– *Strengthed, det lyder som selve den sorte skole?*

– Ja, men han adskilte sig fra den ved sit humane perspektiv, der var aldrig tale om terperi for terperiets egen skyld. Min gamle oldefar var på samme måde en mand, der ville noget med skolen, gøre mennesker ud af eleverne. Det har altid tiltalt mig, at begges perspektiv var større end blot at nå eksamensresultater. Den gamle herre havde et virkeligt ønske om og en opfattelse af at være Guds tjener gennem sit arbejde. Hans søn har næppe haft det udgangspunkt, – som ung var Jacob Krarup Brandesianer... Det har sikkert skabt visse reaktioner hos borgerskabet. Da han friede til min mormor, der var datter af Holmens provst, måtte han love svigerforældrene, at »Politiken« ikke kom til at ligge fremme i det unge hjem. Det var en af betingelserne. – Min mors »usædelighed«, det var også en tidstypisk dom. Hendes brøde bestod i, at hun havde skrevet et kærestebrev til en ældre elev. Uheldigvis faldt det på gulvet i klassen, en lærer opsnappede det – og læste det. Der har nok været ømme ord i det, men jeg kan ikke tænke mig, at de har været særligt skrækkelige. Hun var 14 år. Men det førte til, at hun blev taget ud af skolen og sendt til Jylland til »et godt præstehjem«, for at komme under passende indflydelse. Jeg skal lade være at fortælle navnet på den lærer, der læste brevet, men det var en skændig handling at gøre det og at lade sagen få så frygtelige følger. Min mors skolekarriere var der sat punktum for, hun blev aldrig, hvad hun dengang ønskede. Efter min opfattelse var hun godt begavet og egnede sig for et studium. Om det kunne have ladet sig gøre, ved man jo ikke, især da familietraditionen skelnede stærkt mellem piger og drenge.

– *Hvordan kom du »tilbage« til Krarup'ernes skole, var det et ønske?*

– Nej, det var i virkeligheden tilfældigt. Jeg havde forud søgt Herlufsholm, fordi jeg var kommet til at holde af stedet som barn, når jeg besøgte min morfar, – men jeg havde også søgt andre skoler. Roskilde Katedralskole blev stedet i 1971. Tysk og Latin er mine fag, men jeg havde næsten undervist i alt, før jeg kom hertil. Det var dengang, man manglede lærere. Jeg tror, jeg har undervist i alle fag, undtagen naturfag og matematik. Det var naturligvis det rene fusk, men midt i dilettanteriet fik man sig et indtryk af alle fags betydning, og det er en meget god baggrund for en rektor, at han véd, hvordan vilkårene er. – *Det nye skolekompleks ved Holbækvej blev indviet 1969, og du tiltrådte 1971 – er altså ikke belastet med alle de stridende følelser, der bølger i gamle elever?*

– Jeg er ikke belastet med hensyn til de gamle bygninger, som hverken er udpræget gamle eller udpræget smukke. Men jeg forstår det så langt, at selve miljøet omkring Domkirken er noget enestående. Og de to kompetente redegørelser sidste år i Roars Kilde fra rektor Tolderlund-Hansen og amtsdirektør Verwohlt synes jeg er betydningsfulde for sagens bedømmelse.

– *Der har været mange gisninger omkring denne sag, snigløb er blandt gloserne...*

– Jeg kan kun sige den ene ting, at om staten fortsat havde ejet den gamle skole, så havde en ombygning som den, amtet har foretaget, ikke været mulig. Det er stensikkert.

Lærerne fra 68-oprøret og konservative elever

– *I dine 11½ år er forandringer fulgt på forandringer?*

– Ja. Og de er sket hurtigere end før. Der har været mange tydelige *sving*. Ser vi først på eleverne, så mødte jeg en situation i 1971, hvor »venstrefløjen« blandt eleverne førte det store ord og »højrefløjen« var meget tilbageholdende. Nu er det fuldstændig

omvendt. Der har været mange ledsagefænomener: I 1971 kunne en elev f. eks. ikke sige højt, at han eller hun søgte ind til politiet, Ø.K., A. P. Møller eller militæret, nu er det som oftest udtalelser til netop den slags ansøgninger, jeg bliver opfordret til at skrive.

- Hos lærerne er der indtruffet en bemærkelsesværdig krydsning.

Af de nuværende 63 lærere har jeg været med til at ansætte de 40. De tilhører i stort omfang 1968-oprøret, dvs. at de tænker aldeles ikke som eleverne af i dag. Afstanden er så stor, at man kan sige - hvis sagen sættes på spidsen - at lærerkollegiet er anakronistisk i forhold til elevholdene. Det er selvfølgelig ikke anakronistisk i den forstand, at det ikke er funktionsdygtigt, det drejer sig jo om begavede mennesker, der kan forstå en situation og tage den op - men deres hjerter slår i en anden rytme end elevernes.

Det er interessant at være med til at se alt dette ske. Men jeg må sige, at jeg med hensyn til eleverne af og til har savnet den opvakte stemning og diskussionslysten fra -71. Jeg husker en vild idé, som eleverne satte ind på: De ønskede puder og madrasser i kælderen, så de kunne opholde sig der i mellemtimerne! Vi skrev faktisk en ansøgning til ministeriet, hvor man tog sagen alvorligt og også gav os et mundtligt svar i positiv retning. Der skete ganske vist ikke mere i sagen, men eksemplet viser i hvert fald overflodstiden. Nu er niveauet faldet fra betydelig flothed til noget mere stramt.

Tab, gevinst og pop - i skolen nu

- *Og det samme tidsrum, pædagogisk set?*

- Jeg har opfattet det, der er sket i skolen gennem de sidste 20-30 år sådan, at man er blevet mere ubeskeden med hensyn til, hvad der er muligt at nå. Man har forladt det barske slid med grundlaget til fordel for noget, der ta'r sig ud. Der er en anelse pop i både folkeskole, gymnasium og HF. *Gevinsten* derved er, at det meget større publikum, der nu kommer i de forskellige

skoleformer, kan blive interesseret. *Tabet* består i tab af den indgående forståelse og de præcise kundskaber, som simpelthen ikke er sagen mere. Og samtidig med denne udvikling har man valgt at gøre vore eksaminer til adgangsbilletten til videregående studier - netop nu, hvor eksaminer er mindre egnede til at sige noget om de mennesker, det hele gælder. De der går herfra med fra 10 til 11 som resultat, kan i reglen klare sig og har udviklet personlige egenskaber til at tilrettelægge deres videre arbejde. Dimittender med omkring 8,5 kan man ikke forudsige noget om. Der er en sammenhæng mellem dette forhold, og dét at vi har bevæget os fra 5% studenter ud af de skolesøgende til 35%. Der har skullet noget andet til for at fastholde alle disse menneskers interesse. Jeg mener ikke, det er illegitimt, at et samfund vælger at gøre sådan. De 5% var ikke altid 5% af de bedste. Men som Ole Wivel siger et sted: »- Der er et spændingsforhold mellem demokrati og kvalitet«. Et spændingsforhold vil jo ikke sige, at det ene udelukker det andet, men balancen er en stående udfordring. Og sagen vanskeliggøres ved, at vi lever i en forvandlingsfase, vi kan ikke sige, at vi har et overblik.

Politisk fif: Karakterskalaen registrerer ikke tilbageskridt

Jeg har været med til at bedømme sprogstile i mange år. Man ser nu fuldstændig anderledes på denne opgave end for 20 år siden, accepterer f. eks. en stor mængde fejl, medens man lægger vægt på andre kvaliteter, især en vis *fluency* i sproget. I begyndelsen af 60'erne afløstes Ørstedes karakterskala af en ny, 13-skalaen. Der skiftedes princip. Det er sådan, at 8 skal være midtpunktet, og derfor kan man hverken aflæse fremskridt eller tilbageskridt; ved henvisning til karaktergivningen kan man i hvert fald altid påstå, at der *ikke er sket tilbageskridt*. Der er en politisk sammenhæng i de hele, og politisk er det meget fiffigt, at tilbageskridt ikke tydeligt kan aflæses. Jeg

Henrik Lange ved »Rektor-tavlen«, fortegnelsen over rektorer ved RKS siden reformationen. Hans navn kan ved nytår føjes ind på den ærværdige liste. Tavlen hænger i de mindegange, der blev overført fra den gamle skolebygning til den ny, efter udflytningen.

mener ikke, det er tilfældigt, at skala-ændringen kom samtidigt med gymnasierformen af 1961; første gang, den ny skala kom til at gælde, var i 1964.

Jeg gjorde nogle regnestykker i 1964, da Ørsted-skalaen så at sige skulle »oversættes« til nye karakterer. Der fandt jeg ud af, at det ville være muligt at bestå med et betydeligt antal tg og tg+ (som var skrappe karakterer hos Ørsted), fordi de oversættes til 5-taller - der var altså i den nye skala indbygget en større garanti for at bestå. Det er tydeligt, hvilken politisk vilje, der dermed også var indbygget. Men det er nu ikke derfor, jeg går af!! Udviklingen er ikke ubetinget en katastrofe-udvikling, den har blot nogle betænkelige tendenser. Vil man fortsætte den udvikling, må enhver tanke om noget elitært ved studentereksamen droppes. Mange vil råbe hurra. Det er her-efter kun i teaterverdenen og sportsverdenen, at man ikke tolererer andenrangs præstationer.

Kalds-opfattelse som skældsord

Lærerne har været et spændende kapitel i hele udviklingen. Jeg har altid kikket umådelig meget på, om de både var dygtige i deres fag og dygtige til at undervise - det har jeg ansat efter, når jeg kunne. Jeg har været glad for dem, men har fornemmet en stigende fagforenings-indflydelse på deres tænkemåde, og den har jeg været ked af. Den er til direkte skade på en skole, hvis den udvikler sig så langt, at man glemmer eleverne. Sommetider har jeg kastet mig ud i avisartikler om disse ting - og er bagefter blevet skældt ud for at have en kalds-opfattelse af at være lærer. Men hvis man har den tanke, at skolen er til for elevernes skyld, så er det nødvendigt at holde sig visse mål for øje.

Når jeg går nu, er det fordi jeg føler, at der skal mange kræfter til, flere end jeg har - og jeg vil hellere gå, mens jeg selv kan se det, i stedet for at andre skal gøre det for mig.

(samtale ved Kate Heilbo).

Første kvindelige rektor - efter 900 år

Lille samtale med Jytte Hilden, der ved nytår 1983 afløser Henrik Lange.

I 1842, ved indvielsen af Katedralskolens dengang nye bygninger på Domkirkepladsen, sagde Sjællands biskop bl.a. i sin indvielsestale, at

»kvinden er sat til dannelsens tryggeste værn, at dannelsen uden dette køns indflydelse snart enten ganske ville tabes eller dog miste sin alsidighed og finhed.«

Dannelsens trygge værn må have været solidt opstillet alle andre steder end i skolen, for man skulle helt frem til 1903 (Almenskoleloven), før fællesundervisning af drenge og piger gennemførtes.

Forlængst er over halvdelen af eleverne på RKS piger. Men 1982, og især tiltrædelsesdagen 1. januar 1983, er datoen, hvor for første gang en kvindelig rektor tager kurs mod rektor-tavlen. Regnes fra skolelederen, kannik Arnfast eller fra den første omtale af elever i 1074, sker det efter 909 år af skolens historie. Det kommende navn er: *Jytte Hilden.*

Hidtil har Jytte Hilden især været kendt for en større offentlighed som socialdemokratisk folketingsmedlem.

Bagved ligger næsten 15 års undervisningsopgaver i gymnasieskolen. Jytte Hilden (40 år) kommer til Roskilde fra et lektorat på Nørre Gymnasium i København. Hun er civilingeniør (kemi) og har deltaget i en lang række faglige, pædagogiske og samfundsorienterede arbejder, har bl.a. været redaktør af »Gymnasieskolen« og medarbejder ved skole-TV, er i øjeblikket bl.a. medlem af planlægningsrådet for forskningen og næstformand i Mellempøkkeligt Samvirke.

Man kunne ved et »første møde« spørge sig til hendes forhåndskendskab til RKS og Roskilde. . .

Jytte Hilden: - På skolen har jeg kun været som censor, men det, der forud fascinerer mig ved Roskilde, er at den er en uddannelsesby med sin egen identitet, her ligger RUC, flere gymnasier, Roskilde Højskole, Slagteriskolen, det er en by med virkelige uddannelses tilbud, det betyder mange lærere og et kulturelt miljø. Og så minder

RKS mig meget om den skole, jeg kommer fra, Nørre Gymnasium, hvor jeg har undervist de sidste 10 år. Begge er store skoler med stor kompleksitet, og det er især større skoler, der skaber udfordringer og muligheder. Du vil altid på et stort sted kunne finde nogen, der vil lave musik, diskutere kvindeproblemer eller fredskampagner, mange mennesker giver grobund for et rigt miljø. Jeg synes personligt, det er spændende at komme til en skole med store humanistiske traditioner. Jeg er selv tekniker, og vi lever jo i en materiel verden med tilbøjelighed til at lade teknik og økonomi domi-

Rektor Jytte Hilden, udnævnt 1982.

ner; samtidig véd vi, at det f.eks. spiller en nok så stor rolle, hvordan vi har det med hinanden. Det er også spændende, når man selv har børn - to af mine fire går i gymnasiet - at være i den verden, som ens børn er optaget af.

I skolen står vi jo med nogle svære problemer i dag - hvad sender vi vore elever ud til, gi'r vi dem den ballast, de skal bruge, ikke alene viden og kundskaber, men også evne til at kunne begå sig i en foranderlig verden. Jeg forstår godt den frustration, der griber mange unge, men jeg kunne ønske dem alle et større udsyn gennem en tur til udviklingslande. Jeg var selv i Tanzania i februar i år, som formand for Mellemløst Samvirke, og havde min 15-årige datter med. Det er en oplevelse, der kan bringe mange opfattelser af omverdenen i nyt lys.

- *Alle skulle i virkeligheden sendes derud?*

- Vi skulle have lidt mere luft under vingerne, se andres levevilkår - der kan godt være ting i den hjemlige, politiske debat, der er meget lidt perspektiv i. Et sted som RKS giver næring for både det private perspektiv og det historiske - og dertil kommer, at vi har forpligtelse til at give eleverne ikke blot færdigheder, men også kontakter til verden udenfor. Vi, der underviser, må selv sørge for det samme, vi må kende andre end skolelærere! Heldigvis er det sådan, synes jeg, at de unge er dygtigere end nogensinde, gode til at opfatte signaler, spørgelystne... Ikke at de ikke har problemer. Vi må først og fremmest vise dem, ligesom i »Gummi-Tarzan«, at alle er gode til et eller andet. Vist har vi stærke polariseringer i samfundet, man da vi selv har opmuntret og opdraget de unge til at tage del i diskussioner, kan vi ikke vente, at de siger det samme som vi. Det kan være, at de søger KU eller DSU eller noget tredje, mangfoldigheden er det, jeg egentlig godt kan lide.

- *Men man hører nu også om stigende passivitet og usikkerhed blandt skoleelever?*

- Jeg siger altid til elever, der er usikre

overfor valg af f.eks. politisk parti: vent med det valg, begynd med et emne, der optager dig selv, miljø, udviklingslande, hjemmevern, A-kraft eller andet, og find nogle andre, der er optaget af det samme. Efterhånden vil man så finde frem til sin egen politiske holdning.

- *Men der tales også om en uselvtændighed, fremelsket af slækkede krav i dansk-opgaver og meget andet?*

- Det, jeg kan sige noget om, er faget kemi. Når jeg stiller opgaver til mundtlig kemi, så har jeg naturligvis nogle hoved-overskrifter, men fortsætter med støtte-spørgsmål, som tegner et skelet af, hvor jeg vil hen. Min erfaring er, at det hjælper dem, der har sværest ved det. De meget dygtige har overblikket. Vor opgave må være at hjælpe dem, der har sværest ved besvarelsenerne. Et lands boligstandard måles f.eks. på dem, der bor dårligst, således også uddannelsesstandard.

- *Andre påpeger, at man derved gør gymnasie- og HF-undervisning mere almen end elitær?*

- Jeg mener, at gymnasium og HF er en almen uddannelse. Det er et enormt gode, der vil vise sin virkning på mange måder. Eliten skal nok klare sig. Men: alt for vide eller løse rammer hjælper på den anden side ikke den svageste. Der er nu engang noget i ethvert fag, hvor man må sætte sig ned og lære, ja endog lære udenad. Og det kan gøre ondt. Til gengæld kan man hjælpe eleverne frem til den store tilfredsstillelse det er at have forstået en sammenhæng og gjort et stykke arbejde. Jeg er selv optaget af dette af »transportere viden fra et sted til et andet«, pædagogisk, journalistisk eller politisk. Der sker altid noget, når mennesker kommer sammen. Sidste år, da jeg en periode følte mig noget trist, lavede jeg og en skolekammerat en teaterklub, hvor vi går i byen sammen, hygger os og snakker, - man kan hjælpe hinanden med problemer på mange og uventede måder.

Det er en sandhed, som jeg har set rødstrømperne følge, når de siger: Hvad er dit

Fra før 1920

Billedet viser deltagerne i skolekomedien vinteren 1915-16 på Roskilde Katedralskole.

Fra II G deltog fra venstre Børge Ingerslev (regissør), Gurli Petersen, Agnes Mikkelsen, Hans Tønnesen, Doris Varming og Gunnar Ingerslev. Fra II G deltog Poul Bosse, Svend Lund-Andersen og Gunnar Rohleder. Halfdan Rasmussen fra II G var sufflør.

Komedien var »Kærlighed på Taget« af Molt Wengel og instruktør var adjunkt Willumsen, der senere blev rektor i Ribe.

»Det var muntre dage«, skriver titl. dommer Svend Lund-Andersen, som med dette bidrag øger Roars Kildes interessante samling af gamle skolekomediebilleder.

Gårdejer Kjeld Varming, Orup pr. Fakse, realist 1920, har revet disse billeder ud af sit album og sendt dem til bladet. Meget gamle minder vil sikkert vælde frem hos læsere af passende alder.

Tre håbefulde disciple i Katedralskolens gård, fra venstre Skat Rønø, Mogens Matthiesen og Esben Johannsen.

Adjunkt (senere lektor) Morthorst spiller »Kniv« med Eva Varming. »Det var forbudt!« tilføjer Kjeld Varming. Billedet er taget gennem ruden fra klasseværelse 2.

Latinerhaven

Der står en lille stump plankeværk, ud for Amtsgymnasiets lærerværelse, fint og nyt, men ganske umotiveret - tilsyneladende. Plankeværket er en prøveopstilling på det hegn der skal angive den kommende Latinerhave.

Et dejligt navn iøvrigt, og jeg tror også det bliver en dejlig have.

I forbindelse med lokalplanen der muliggjorde de store bygningsmæssige udvidelser af gymnasiet, blev det muligt at erhverve bagarealerne ned langs Skomagergades nordside, således at et stort sammenhængende areal fremkom. Ønsket var dels at aflaste Skomagergade for varebilers aflæsningsaktiviteter og dels at skaffe nogen

parkering, men primært at skaffe et grønt område i bymidten i forbindelse med gymnasiet og rådhuset.

Latinerhaven får adgang ad stier fra rådhusområdet og en smuk gennemgang fra Bondetinget gennem gymnasiets nye bygning (se tegningen), den kørende adgang vil ske fra Karen Olsdatterstræde. Latinerhaven er disponeret med en række parkeringspladser langs Skomagergades bagside, afskærmet fra det egentlige haveområde med en lav beplantet vold. Det største område bliver tilsået med græs og udlagt med blomsterbede. Stierne føres diagonalt gennem området, og langs en sti ved Bondetingets bagside bliver der en række solbeskinnede bænke.

Det før omtalte plankeværk vil omgive hele haven, således at der opnås en ensartet afgrænsning mod de mange højst forskellige nabogrunde. Plankeværket er således udformet, at det får en »espalie-virkning« mod Latinerhaven.

I Karen Olsdatterstræde arbejdes der i denne tid med indkørslen til området. En

ejendom er nedrevet og gaden bliver udvidet for at kunne rumme den kommende trafik, der i strædets del mod Bondetinget vil blive dobbeltrettet, hvor den hidtil har været ensrettet.

Store tunglastede biler med muldjord kører dagligt i kvarteret og summen af gravemaskiner og bulldozere kan i denne tid være generende, men alt skulle ende godt, med et smukt lettilgængeligt åndehul midt i byen til glæde for gymnasiet og byens borgere.

Men det er ikke blot ved Latinerhaven, der i øjeblikket er stor aktivitet. I Skolegade restaurerer Menighedsrådet sine gamle ejendomme og gymnasiet får nyt tag på nordfløjen af rektorboligen, den ældste del, den gamle beskedne rektorbolig fra før 1825. Dette arbejde er dog ikke Menighedsrådet byherre for, men Amtet. Jo, der sker meget for tiden i gymnasiets omgivelser, og det skal nok blive smukt - og så bliver det spændende når snart hele Domkirkepladsen skal omlægges.

MSA

Palæ-samlingerne

Museumsinspektør Lotte Fang fortæller om det lille, nu udvidede museum i »Det kgl. Palæ« nær Domkirken.

I 1976 åbnede et lille specialmuseum i Roskilde. Det var Roskilde kommune, som ledede sig ind på Det kongelige Palæ i de rum, som tidligere bl. a. havde været brugt til udskrivningskontor og kordegnekantor. Det kongelige Palæ blev bygget 1733-36, som opholdssted for de danske konger, når de var på gennemrejse eller når der skulle være kongelige bisættelser i Roskilde Domkirke. De 5 rum, som Palæsamlingerne blev indrettet i, ligger dels i hovedbygningen, dels er det mellemfløjen mod øst. De to hovedrum var oprindeligt ét stort rum med en gang ud mod Palæets gård, og de 3 andre rum, hvor der er lavere til loftet, indgik i det kongelige køkken.

Palæsamlingernes grundstamme er gaver, som Roskilde kommune fik i 1968 af to ef-

terkommere af de første af købmandsslægten Kornerup i Roskilde: Peder Kornerup og hans kone Kirstine Abel. Disse gaver bestod af malerier, møbler, genstande med mere tilknytning ikke alene til familien Kornerup, men også til de andre så betydningsfulde købmandsslægter i Roskilde i 1700-tallet: Brønnicke, Bruun og Borch. I 1750 havde Roskilde 1550 indbyggere. Byen var på nulpunktet og det der holdt den oppe økonomisk var antagelig købmandsslægterne, hvoraf Bruun, Brønnicke og Lange er de ældste. Familien Lange flyttede fra Roskilde i 1700-tallets slutning på en købmand nær, som havde både Peder Kornerup og Anders Borch i lære, de to, som skulle blive grundlæggerne af de betydeligste købmandsslægter i byen.

Rundt om i Roskilde lå de store købmansgårde med købmandshandel og privatlejlighed i hovedbygningen ud mod hovedga-

den Algade - Skomagergade og i Ringstedgade, med stalde, kornmagasiner, brændevinsbrænderi, lysestøberi og opfedning af stude i de rummelige sidefløje. Bag en mellembygning, hvor der var kornloft var der have eller måske en tømmerplads, og købmandsgårdene kunne have et jordtilliggende på henved 200 tdr. land. Købmandsfamiliernes overhoveder var med i byens råd, og de var toneangivende i byen. Familiens fruer var dygtige husmødre, som skulle sørge for store husholdninger med op til 25 personer til daglig. Købmandsgårdene var på det nærmeste selvforsynende, der var nok at tage vare på ude som inde, og købmanden og hans kone gik selv forrest i arbejdet.

Palæsamlingerne er blevet udbygget siden 1976 og kan nu vise malerier, møbler og genstande, som har tilknytning til købmandsslægterne, men også vise noget om nogle mennesker, som havde andre interesser og evner end de merkantile. I familien Brønnicke var der et stort kunstnerisk talent med Andreas Brønnicke, som i 1700-tallets anden halvdel var en meget anvendt portrætmaler. Dette talent blev sikkert overført til slægterne Kornerup og Borch gennem de tætte familieband, som blev knyttet familierne imellem. Der kom på denne måde også kunstnere i de to andre

slægter: I Kornerupfamilien var det først og fremmest professor Jacob Kornerup og i familien Borch var det Elna Borch, der som billedhugger blev den slægts udøvende kunstner, men mange medlemmer af alle tre slægter har tydelige kunstneriske anlæg.

Palæsamlingerne fortæller om disse mennesker og viser smukke prøver på deres kunst.

En af de festlige lejligheder, som var og stadig er i Roskilde, er »Fugleskydningsselskabet for Roskilde og Omegn«s årlige fugleskydning. Vel var den forbeholdt mændene, men kvinder havde dog mulighed for som tilskuere at være med i løjerne. Det var kutyme siden 1787, at årets fuglekonge lod lave en malet træskive med et eller andet motiv, datoen for kongeværdigheden, året og selvfølgelig navnet. Disse skydetavler er af stor kulturhistorisk interesse, og da de er så tæt knyttet til købmandsslægterne og det borgerlige Roskilde, har Fugleskydningsselskabet deponeret tavlerne fra 1700- og 1800-tallet i samlingerne.

Palæsamlingerne er den eneste mulighed for i dag at se, hvordan Det kongelige Palæ ser ud indvendig, og smukkere ramme kan ting med tilknytning til 1700- og 1800-tallets Roskilde og dens mennesker ikke få.

Til syvende og sidst . . .

Nej, det bliver kun sjette gang, at jeg efter min fratræden som redaktør skriver om bidrag til studie- og uddannelsesfonden; men det bliver den sidste.

Det ser nemlig ud til, at antallet af bidragydere og beløbenes størrelse kun kan nå op til en bestemt grænse, - og så ville det nok alligevel ske uden mine indlæg i årsskriftet. Man kunne selvfølgelig henfalde i sørgmodige betragtninger over de mange, der ikke har fattet, hvilken betydning en sådan støtte kan have. Men det er meget mere

frugtbart at sige tak til dem, der uden at gøre sig selv fattige havde råd til at tænke på andre.

Sikkert nok vil denne kreds fortsætte med sine årlige ekstra indbetalinger sammen med kontingentet.

Og lad os så sammen håbe, at de, der har brug for pengene, må kunne finde dem andre steder.

Frederiksberg, den 15. april 1982

Ernst Willumsen (st. 1928).

Generalforsamlingen 1981

Da jubilarfesten 1981 holdtes på Roskilde Amtsgymnasium, samledes man også, umiddelbart forud, i denne skoles lokaler til Roskildenser-Samfundets generalforsamling.

Formanden, H. C. Beck, indledte med at mindes de medlemmer, der i årets løb var afgået ved døden:

Landsretssagfører Esben Johannsen (st. 1922).

Sunneva Sandø (st. 1919).

Overlærer Karen Margrethe Sahl (st. 1919).

Overlærer Linda Borlund (st. 1921).

Civiling. Niels Birger Nielsen (st. 1921).

Civiling. Gunnar Bramslev (st. 1922).

Statsaut. revisor Erik Knuthsen (st. 1928).

I beretningen nævntes på den forholdsvis problemfrie side: sammenkomsterne - jubilarfesten i november og »festen for de sidste 5 årgange«, som Roskildenser-Samfundet er vært for på Katedralskolen, i marts hvert år. Problemer er der snarere med foreningens økonomi og med lokale forhold.

Advokat J. J. Skou redegjorde for situationen omkring det forandrede hotel »Prindsen«, hvis store sal og selskabslokaler nu udnyttes som »kultur-lokaler« for byen. Der var enighed om, at man herefter må flytte fremtidige årsfester til Katedralskolen på Holbækvej, og rektor Lange gav tilsagn om at reservere første lørdag i november 1982 til Roskildenser-Samfundets års- og jubilarfest.

Formanden adresserede en tak til rektor Hemmingsen, Roskilde Amtsgymnasium, for gæstfrihed i indeværende år.

Fra tidligere rektor *G. Tolderlund-Hansen* forelå et brev, som gjorde indtryk på alle. Tolderlund-Hansen (der selv i Roars Kilde 1981 gav en fremstilling af de bastante hindringer for Katedralskolens egne byggeplaner i sin tid) havde med interesse studeret amtsdirektør Ernst Verwohlts redegørelse ud fra Amtsgymnasiets byggehistorie og heri fundet nogen trøst. Han havde væ-

ret fortvivlet over, at det faldt i hans lod at lægge ryg til afbrydelsen af en tusindårig tradition. Den senere beløbsramme på 55 mill for amtets byggeri lå helt uden for mulighedernes grænse, og dengang fandtes ikke Fjordvilla-løsningen for gymnastikhus. - »Der bliver trods alt en torn sidende i ens kød. Det må man vel leve med den tid, man har igen«.

I kasserer og sekretær Inge Winthers fravær forelagde Erik Carstensen regnskabet, også for foreningens legater. Revisoren, Peter Hartmann, rejste spørgsmålet om sammenlægning af nogle af legaterne. Næstformanden, Mogens Røest-Hansen, aflagde regnskab for studie- og uddannelsesfonden. Der har næppe nogensinde været så stor en likvid kassebeholdning i fonden, og der var fine muligheder for at yde lån til studerende fra RKS. Derimod har der i det forløbne år for mange låntagere været problemer med tilbagebetaling. Endnu havde man ikke konstateret tab på udlån.

Beretning og regnskaber godkendtes. En kontingentforhøjelse blev vedtaget sidste år, virkningen vil først ses på næste regnskab.

Næstformanden, advokat *Mogens Røest-Hansen* har siddet i bestyrelsen i 26 år og ønskede nu at udtræde. Formanden rettede en varm tak til Røest-Hansen for hans arbejde i bestyrelsen og trofasthed overfor foreningen og fremhævede især hans indsats i Roskildenser-Samfundets studie- og uddannelsesfond, gamle kammeraters håndsrækning til nye gennem støtte til uddannelse.

Som nyt medlem af bestyrelsen indtræder advokat *Jørgen Lindelius*, Roskilde. Stud. polyt. *Lars Madsen* (tidl. studenterrepræsentant) afløser cand. jur. Henrik Gøttrup. Genvalg: lægesekretær *Inge Winther*, bogtrykker *Flemming Vessel*, advokat *J. J. Skou* og cand. agro. *Jens Holger Ingvorsen*. Som repræsentant for skolens årgang

1981 valgtes *Karsten Lollike*. Kate (Nors) Heilbo havde tidligere givet varsel om, at hun kun røgter hvervet som redaktør af Roars Kilde midlertidigt og ønsker at fra-træde. Sørger dog for en 1982-udgave i samarbejde med et redaktionsudvalg, heri *Grethe Sieck*, *Birthe Juul* og *Flemming Vessel*.

Revisorerne *Peter Hartmann* og *Erik Carstensen* genvalgtes. Som revisorsuppleant nyvalgtes lrs. *Børge Svarre Nielsen*.

Formanden meddelte bestyrelsens indstilling: at rektor Henrik Lange udnævnes til æresmedlem. Det skete med enstemmighed.

Års- og jubilارفesten 1981

Vi er her at mindes
vores skoletid
mange år vil gøre
vor erindring blid...

Sådan står der i en sang, skrevet til festerne i Roskildenser-Samfundet. Ved jubilارفesten 1981 blev minderne svært påtrængende, på en anden måde end hidtil. Skæbnen (mindre kan ikke gøre det) havde føjet sig sådan, at man samledes på den »rigtige« gamle skole, på Domkirkepladsen, nu Amsgymnasiet.

Var da *mageskiftet* endelig sket?? Nej, kun meget realistiske omstændigheder førte vejen til skolen for en aften: hotel »Prindsen« var under ombygning, og den »nye« Katedralskole, som ellers har kapaciteten og vil blive festpladsen i fremtiden, var optaget af andre arrangementer. Det er ikke let at skaffe andre lokaler i Roskilde, store nok til Roskildenser-Samfundets årlige. Men de ny-ombyggede skole- og højenloftsale i Bondetinget og omegn lukkede gæstfrit dørene op. Således kom gamle elever da ind i varmen og behøvede ikke denne aften at stryge svovlstikker udenfor. Roskildenser-Samfundets formand, dommer *H. C. Beck*, Roskilde, kunne byde velkommen til en stor skare jubilarer og medlemmer. Han var åbenbart selv oplagt til fest:

Jeg glæder mig i denne tid
nu kommer jubilarer hid,
sagde han til indledning, thi det var endnu

ikke ind under jul, kun første lørdag i november og sangen ledig til andre formål, som man ser. Der var med god grund særlig velkomst til to 70 års jubilarer, fuldmægtig Anna Hammerich og overlærer Martin Hansen.

Talernes række begyndte netop med *Martin Hansen*, der fortalte om »dengang«, for 70 år siden, »hvor man ikke kendte så meget til krav som til pligter«. Han og andre talere gav udtryk for den interesse, hvormed de i Roars Kilde havde læst rektor Tolderlund-Hansens og amtsdirektør Verwohlts redegørelse for skolens flytning og det forbavsende, at der alligevel rykkede et gymnasium ind på de gamle steder.

Anna Hammerich huskede »Prindsen« fra 1905. Hun havde oplevet Herman Bangs oplæsninger dér, studentersangere, skoleballer. Også Roskildenser-Samfundets stiftelse 1916 havde hun været med til.

For 50 års jubilarerne talte *Arne Byberg*, der også har været lærer ved skolen i næsten 30 år. Han blev hilst med langt bifald fra gamle elever, der nu selv var jubilarer. Økonom *Gurli Kramer* var rejst helt fra Kenya for at mødes med kammerater til 40 års jubilæet: »- dette er skolen for os, vi er taknemlige for at mødes netop her«.

Den, der kunne repræsentere overgangen fra det ene sted til det andet, var student 1971, læge *Thomas Filtenberg*, der som 10 års jubilar hørte til årgangen, der oplevede flytningen og havde gået i begge skoler.

Ved den senere udbygning af et nyt gymnasium måtte man have lov til at spørge: Var Bondetinget egentlig ikke fredet? – Han havde gode ord om forholdet til rektor Tolderlund-Hansen. Og (historisk set) klassen havde forresten siddet i et lokale i det østlige hjørne af den gamle bygning, da råbet lød på Domkirkepladsen: Spiret brænder!

For 25 års studenterholdet talte DSB-generaldirektør *Ole Andresen*. Årgang 1956, sagde han, tilhørte nok de lidt passive og tilfredse. Der var endnu et stykke vej til 1968. Vi var meget kulturelle, men fik i skolen knap så meget politisk fornemmelse

– og fornemmelse af samtidens rørelser. Rektor Fogh, som holdet mindedes med tak, havde dog peget på »problemer, som man selv måtte ud at opsøge og finde løsning på«.

Bogtrykker *Flemming Vessel* talte på 1956-realisterne vegne: Vi følte os som de rigtige realister, der bevidst gik ud i det »pulveriserende liv« for at bygge noget op, – uden studiegæld – med den ballast, vi havde samlet.

– – Efter middagen opsøgte man flokvis de gamle klasseværelser og andre lokaler, lovsangssalen ikke mindst. Det blev til mangt et: kan du huske? K.

Fra skolens afslutning 1982

I sommer, på Katedralskolens afslutningsdag, blev 225 dimittender (61 HF'ere og 164 studenter) til »Gamle elever«.

Måske vil det minde dem om, at i Roskildenser-Samfundet kan sådanne »gamle« fortsat mødes, bl.a. med dem, der har hørt til samme kategori i op til 70 og 80 år.

På dimittendernes dag holder skolen selv sin fest for de bortdragende. Der steges okse på spid i det fri, der danses og tales. »Vi har fået styr på arrangementet nu«, lyder det fra skolen. (Bl.a. har vi lært at lave sovs nok til en hel okse, tilføjer praktiske folk). Men før det gik løs med fest og sovs, holdtes *translokationen* i skolens store sal. *Henrik Lange* forestod en sidste gang det særlige rektor-hverv: at sende et stort hold elever ud i verden.

I sin tale begyndte han ved et foredrag for 65 år siden af Sigmund Freud om »bøger, som har forandret verden«, først og fremmest de tre skrifter, som havde *fornærmet* verden dybt: *Kopernikus* (jorden er ikke verdens centrum), *Darwin* (mennesket er en del af dyreriget) og *Freud's* egne teorier (Jeg'et har en dominerende nabo, driftslivet).

Arbejderne i vingården
– og fagforeningen

Hvis Freud havde haft lyst, sagde rektor Lange videre, kunne han have fundet andre bøger, der har fornærmet folk i tidens løb. En af dem er Det Ny Testamente. Når folk i gamle dage havde været rektorer ved RKS en rum tid, skiftede de tit over i et præsteembede. Jeg må hellere skynde mig at sige, at når jeg nævner Ny Testamente, er det ikke et signal om, at nu vil jeg være præst. Jeg har heller ikke i sinde at gå præsterne i bedene ved at prædike for jer. Men derfor kan jeg jo godt mene, at Ny Testamente er en dybt fornærmelig bog.

Den historie i Mathæusevangeliet, der hedder Arbejderne i Vingården, handler ligefrem om fornærmelse. Ejeren af vingården gik jo ud tidligt om morgenen og fandt nogle arbejdsledige, som han ansatte, og aftalen blev, at de skulle have 1 denar for at arbejde i vingården hele dagen. Kl. 9 gik han ud igen, og kl. 12 og kl. 3, og hver gang fandt han nye arbejdere, som han ansatte. Endnu så sent som kl. 5 ansatte han arbejdere. Da det var blevet aften og ar-

bejdstiden var forbi, skulle de allesammen have løn. De senest ansatte kom først hen til kassen og fik 1 denar. Men så blev der vrøvl. De der havde arbejdet fra om morgenen, ville ikke finde sig i, at de andre fik en timeløn, der i realiteten lå flere gange højere end deres egen. De blev fornærmede. Dette krav var urimeligt. Lige løn for lige arbejde, siger fagforeningen. Men ikke samme løn til dem, der arbejder 1 time, og dem der arbejder 12.

Jeg kan godt lide den historie. Den minder os om, at der er situationer i livet, hvor vi ikke vurderes efter det, vi yder, men hvor vi simpelthen modtager noget, vi intet har gjort for at få, bare fordi nogen synes, at vi skal have det. og det synes de formodentlig, fordi de holder af os. Jeg vil godt minde jer om det på jeres sidste skoledag. Skolen her er en del af et system, der har sat vurderingen af mennesker i system. Karaktererne er udtryk for systemets vurdering, og I kan hver især læse på jeres eksamensbevis, hvad systemet har taxeret jer til, ovenikøbet med én decimal.

Nu *kunne* jeg jo følge tanken videre sådan: De der har slidt og slæbt, ofte daglig 11-12 timer, sidder måske med et mindre eksamensresultat, end de, der kun sjældent læste lektier. Det må jo føles som at modtage 1 denar for 12 timers arbejde og se fyren med den ene times arbejde få det samme, dvs. mere. Men den sag vil jeg ikke blandes ind i. Det må blive et mellemværende mellem jer og Vorherre. Jeg vil hellere tale om dette: der er selvfølgelig alle de velkendte og også gode grunde til, at man laver skoler og eksaminer og ansætter folk til at undervise og bedømme elever. Jeg er ikke klog nok til at finde på noget bedre, og jeg har heller ikke mødt andre, der var kloge nok til det. Det vigtige er imidlertid ikke alt det. Det vigtige er, at hvert eneste menneske kan komme til at opleve, at alt det med at præstere og yde og gøre sig fortjent - i visse situationer taber sin mening. Det bliver irrelevant. For somme tider sker der det, at der ikke bliver spurgt om, *hvad vi har præsteret*, men bare

om, *hvem vi er*. Det kan ske mellem børn og forældre, det kan ske mellem søskende og kammerater og det kan faktisk også ske mellem kvinder og mænd, selv om jeg ikke synes at tidens forestillinger gør *det* så let. Mange af jeg vil i litteraturtimer have hørt, at de gamle tiders tragedier altid handlede om konger og fyrster og andre højstående personer. Det var *dem*, man kunne tage alvorligt. Jævne folk kunne allerhøjest bruges i komedierne, hvor de blev gjort til grin, hvad man jo ikke kunne tillade sig over for de mere ophøjede væsner. Hvis I ser et stykke af Ibsen eller Strindberg eller Panduro eller en film, som den mange af jer så i vinter: »La vie devant soi« eller »Kundskabens træ« - så er det ikke som i de gamle seriøse stykker. I vore dage bliver almindelige mennesker taget alvorligt i kunsten. Jeg tror, den litteraturforsker har ret, som har hævdet, at det er Ny Testamente, der har æren for, at vi efter Kristus i perioder af historien og også i vores egen tid tager det uanselige og ringe, det almindelige alvorligt.

En mærkelig bog er det. Den opløser den menneskelige forestilling om lighed: lige løn for lige arbejde og erstatter den med en meget radikal opfattelse af lighed: alle er lige set fra et synspunkt, der ligger et godt stykke højere end vores emsige bestræbelser for at taxere hinanden som store og små, rige og fattige, dygtige og dumme, kønne og grimme. Den er så radikal, den lighed, at den kommer til at gå frontalt imod vores fagforeningsagtige tanker om, hvad lighed er. Ny Testamentes tanke om lighed er paradoksal, fordi den set fra fagforeningens synspunkt fører til forskelsbehandling, altså til ulighed.

Jeg kan ikke hjælpe jer ud af *det*. Vi må, indtil videre i hvert fald, leve med spændingen mellem vores *samfund*, der møder os med den tanke: vil du have mere i løn, må du yde mere - og så på den anden side den tanke, som bliver virkelig i helt andre sammenhænge: du skal slet intet yde, for du er grænseløst værdifuld i kraft af selve dette, at du er til. . .

Husk!!

Et forståeligt hjertesuk fra vor fremragende sekretær Inge Winther:

I.W. får hvert år adskillige eksemplarer af Roars Kilde retur f.eks. med postvæsenets bemærkning om, at adressaten er ukendt efter adressen.

Hun beder derfor så inderligt om, at medlemmerne vil orientere hende, hvis de skifter adresse eller ændrer navn, så hun kan finde frem til dem igen.

Det går hårdt til...

Blandt jubilæarfestens traditioner indtager *Polonaisen* efter middagen og kaffen en absolut særstilling. Det er ballet, der åbnes på denne måde med alle deltagere på gulvet. Utrolige formationer dannes, opløses og bliver til nye. Uden vejledning ville kaos indtræde, da samtlige gamle elever på dette tidspunkt af festen er nået tilbage til ånden fra skolegården.

Vi har været hurtige nok til at opsnappe den hemmelige opskrift på arrangementet, der ikke lader sig gøre uden mindst to dirigerende. Inge Winther og Ellen Thorsen har taget sig af sagen i mange år. Og sådan står der tydeligt og klart på den opsnappede:

Inge:

- 1) midt op ad gulvet
- 2) samle til 4
- 3) samle til 8
- 4) putte til 4
- 5) putte til 2
- 6) helt hen i hjørnet plus slange

Ellen:

- 1) 1 par til hver side
- 2) 2 par til hver side
- 3) 8 deles på midten
- 4) 4 deles på midten
- 5) alle sendes samme vej

Styr på fortiden

En indsamlings-kampagne gik i gang dette år i Roskilde Kommune, indvarslet af byrådets udvalg for fritid og kultur. Man kunne kalde den en gensidig hjælp til fortidens bevarelse.

Et helt år igennem indkaldes arkivalier fra foreningslivet i by og egn, herunder altså Roskildenser-Samfundet, der som bekendt rækker tilbage til 1916. Det gensidige ligger i, at lokalhistorien får materiale - og foreningerne hjælp med at holde styr på

gamle forhandlingsprotokoller, regnskabsbøger, billeder og andet, som har tendens til at »forsvinde«.

Et instrument til opgavens løsning haves:

Roskilde lokalhistoriske arkiv med hjemsted på Roskilde Bibliotek. Alle, som måtte have ting af interesse fra Roskildenser-Samfundets historie kan henvende sig der. Arkivet har i sinde at udgive en trykt registrant, engang med tiden.

Jubilarer 1982

Red. af Inge Winther

65-års jubilarer

(kun medlemmer)

Student 1917:

Fuldmægtig *Agnes Mikkelsen*, Kleinsgade 1, København V.

Direktør, civilingeniør *Helge Petersen*, Solvangsvej 9, Glostrup.

Realist 1917:

Afdelingsingeniør *R. Michael Olsen*, Egevej 12, Glostrup.

60-års jubilarer

(kun medlemmer)

Studenter 1922:

Fru *Hanne Hollbøll*, f. *Engel*, Kagstrupvej 11, Herlufmagle.

Sektionsingeniør *Holger Anker Jensen*, Åboulevarden 6, Kbhvn. N.

Direktør *Carl Kiellerup*, Drosselvej 6, Rungsted Kyst.

Fhv. sognepræst *Gunnar Lund-Sørensen*, Solvænget 13, Faxe.

Fuldmægtig *Agnes Mikkelsen*, Kleinsgade 1, Kbhvn. V.

Dommer, fru *Gerda Skou*, f. *Buch*, Provstevænget 6, Roskilde.

Direktør *Gunnar Staal*, Ivigtutvej 1, Århus N.

Landsretssagfører *Torsten Sørensen*, Sdr. Allé 29, Køge.

Realister 1922:

Kontorchef *Georg Elsvig*, Støden 16, Roskilde.

Gårdejer *Svend Åge Jensen*, Højbyvej 50, Højby

Huse pr. Lejre.

Fhv. ekspeditionssekretær *Ulla Jensen*, Peter Bangsvej 120, Kbhvn. F.

50-års jubilarer

Studenter 1932:

Sproglige:

Fru *Ester Andersen*, f. *Abitz*, Hovedgaden 78, Hårlev.

Børnehaveleder *Astrid Balslev*, Hjallesvej 74, Odense M.

Politiassessor *Jens L. Bruhn*, Agerbæksvej 8 D, Risskov.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *Karen A. Byberg*, Mariendalsvej 30, Kbhvn. F.

Sognepræst *J. Th. Ejnar Christiansen*, Vindebyvej 30, Herlev.

Konsulatssekretær *Axel Rye Clausen*, afd. v. døden.

Husholdningslærer, fru *Gudrun Winkel*, f. *Egils-son*, Jul. Valentinersvej 5, Kbhvn. F.

Landsretssagfører, fru *Agnete König*, f. *Hansen*, Vangeleddet 66, Virum.

Fru *Eva Hansen*, f. *Humlum*, afd. v. døden.

Lektor *Inge D. A. Humlum*, Juelsparken 38, Ålborg SØ.

Fru *Rigmor Arnbak*, f. *Jagd*, afd. v. døden.

Cand. psyk., fru *Alice Christiansen*, f. *Karman*, Højgårdsvej 11, Viby J.

Forstanderinde *Else Mahr-Olsen*, Valkyriegade 32, Kbhvn. N.

Læge *Ellen Møllerup*, afd. v. døden.

Fru *Edith Joh. Svarre*, f. *Petersen*, Skovvænget 16, Køge.

Overkirurg, dr. med. *Oluf Poulsen*, Strandvej 114, Snekkersten.

Fru *Karen V. Christensen*, f. *Riis*, Tjørnevej 26, Allerød.

Fru *Aase Holm*, f. *Sebber*, afd. v. døden.

Kirsten Skougaard-Petersen, afd. v. døden.

Fru *Anna Bengaard*, f. *Suenson*, Nørrebrogade 159, Kbhvn. N.

Fru *Gerda Sattrup*, f. *Sørensen*, Knud d. Storesvej 41 D, Roskilde.

Fru *Sigrid Puggaard*, f. *Toft*, Hvidkildevej 36 A, Kbhvn. NV.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *Axel Wern*, Frederiksholms Kanal 21, Kbhvn. K.

Matm. studenter 1932:

Kontorchef, cand. polit. *Ewald Hansen*, Gl. Vardevej 80 A, Esbjerg.

Lærer *Vilhelm F. J. Humlum*, Frederiksberggade 61, Silkeborg.

Fhv. maskinfabrikant *Hans Ove Jacobsen*, Knud d. Storesvej 49 D, Roskilde.

Viceskoleinspektør *Svend R. Jacobsen*, Munkehøj 7, Søborg.

Kontorchef *Otto Jensen*, afd. v. døden.

Direktør, cand. polit. *Knud T. Knudsen*, H. A. Clausensvej 20 A, Gentofte.

Lektor *Erik Ecksteen Kofoed*, Eskeager 6, Søborg.

Tandlæge *P. Kjeld Moesgaard*, Stationsvej 12, Farum.

Stadsdyrlæge *Poul Oxhøj*, Oensvej 100, Horsens.

Stationsleder *Keld B. Petersen*, Kongshvilevej 37, Lyngby.

Thorkild Petersen, afd. v. døden.

Direktør, cand. polyt. *Erik Risbjerg Thomsen*, Æblerosestien 7 A, Birkerød.

Realister 1932:

Direktør, civilingeniør *Svend Erik Albrechtsen*, Themstrupvej 17, Haslev.

Fabrikant *Hans Rother Tidex*, Degnelodden 11, Brøndbyvester pr. Glostrup.
 Arkitekt *William Felding*, Søtoften 41, Gentofte.
 Overfenrik *Aage Helver*, Kongebakken 14, Roskilde.
 Fru *Harriet Lund*, f. *Johansen*, Torvet 4, Sorø.
 Grosserer, statsaut. ejendomsmægler *Henry Klarskov*, Hinbjerg 7, Karlslunde.
 Politiassistent *Børge K. Knudsen*, Svalevej 6, Rørvig.
 Statsaut. revisor *Jørgen Larsen*, H. C. Andersens Boulevard 33, Kbhvn. V.
 Fru *Regitze Sonne Hansen*, f. *Mayntz-Clausen*, Tonysvej 29, Charlottenlund.
 Ingeniør *Knud Svarre Nielsen*, afg. v. døden.
 Bankprokurist *Stig Nielsen*, Landevejshøj 34, Lejre.
 Sekretær, statsaut. ejendomsmægler *Erik A. Nissen*, »Enebakken«, Ny Vestergårdsvej 6, Værløse.
 Gårdejer *Frands Olsen*, Urupvej 9, Urup pr. Børup.
 Direktør *Wolmer M. Olsen*, afg. v. døden.
 Lægeseekretær, fru *Helene Jensen*, f. *Rasmussen*, Rughaven 25, Roskilde.
 Fru *Gerda Worm*, f. *Schæffer*, afg. v. døden.
Knud Straarup, afg. v. døden.
 Konsulent *Hans R. Willumsen*, afg. v. døden.
 Lægeseekretær, fru *Inge Winther*, Skomagergade 3, Roskilde.

40-års jubilarer

Studenter 1942.

Sproglige:

Fuldægtig *Karl E. Amdi*, Sallevvej 9, Havdrup.
 Kontorchef, cand. jur. *Inge Ammentorp*, Hellebopark 1-21, Helsingør.
 Cand. pharm., fru *Bodil Høj*, f. *Holmsø Andersen*, Kirsebærlunden 14, Birkerød.
 Fru *Grethe K. Grusgaard*, f. *Andersen*, Toldbodgade 53, Kbhvn. K.
 Revisor *Knud O. E. Bakman*, Klosterengen 13, Roskilde.
 Fru *Elisabeth Schaap*, f. *Cederskjold*, Frisiasingel, 45, 9251 H. N. Bergum, Holland.
 Tandlæge, fru *Kirsten Bitsch-Christensen*, f. *Felding*, Knebelvej 5, Vorup pr. Randers.
 Korrespondent *Inger la Cour Halved*, Kingosvej 46, Tåstrup.
 Fru *Birgit Nielsen*, f. *Hansen*, Nonnemosegård, Måløv.
 Fru *Birte Steen Andersen*, f. *Monrad Hansen*, afg. v. døden.
 Overlæge, fru *Else Bjerg Bendsen*, f. *Hansen*, Østvej 10, Esbønderup pr. Græsted.
 Fru *Gudrun Jørgensen*, f. *Jacobsen*, Hovedgaden 31, Gadstrup.

Grosserer *Jørgen Jacobsen*, Båstebjerg 52, Karlslunde.
 Overlærer *Cæcilie Mejer Jensen*, Stenmarken 4, Søborg.
 Kørelærer *Jens Jørgen Jensen*, Syrenvej 1, Roskilde.
 Lægeseekretær, fru *Ellen Larsen*, f. *Jürgensen*, Haraldsborgvej 61, Roskilde.
 Sognepræst *Ove Bruun Jørgensen*, Undløse pr. Tølløse.
 Fru *Johanne Hofman Hansen*, f. *Kaas Kristensen*, Vesterled 42, Sevel pr. Vinderup.
 Fru *Bodil Rose*, f. *Nielsen-Skensved*, Falkevej 5, Glostrup.
 Fru *Eli Frølich*, f. *Nøhr*, Sv. Estridsensvej 14, Roskilde.
 Fru *Lizzie Herreborg*, f. *Petersen*, afg. v. døden.
 Lægeseekretær, fru *Ellen Margrethe Geleff*, f. *Sørensen*, Farum Gydevej 44, Farum.
 Fru *Ilsa Johannesen*, f. *Tuxen*, afg. v. døden.
 Amtsdirektør, cand. jur. *Ernst Verwohlt*, Strandengen 4, Roskilde.

Matm. studenter 1942.

Arkitekt *Ib Steen Andersen*, Kalundborgvej 8, Holbæk.
 Civilingeniør *Jens E. Arhning*, Strandhøj 8, Roskilde.
 Civilingeniør *Bent Chr. Bentsen*, Løvsvinget 4, Virum.
 Civilingeniør *Knud Brønnum-Hansen*, Skovlybakken 20, Holte.
 Civilingeniør *Helge Frandsen*, Mariavænget 21, Hjallose.
 Dyr læge *Robert Steen Jensen*, Lützensvej 25, Hillerød.
 Seminarielæktor *Vagn Jensen*, Slettevej 1 B, Hjortekær pr. Lyngby.
 Arkitekt *Ole T. Johannesen*, Morsøvej 28, Kr. Såby.
 Borgmester *Jørgen Poul Jørgensen*, Natskyggevej 10, Køge.
 Fotohandler *Knud V. Larsen*, Fyensvej 34, Roskilde.
 Fru *Grethe Hautorp*, f. *Kappelgaard Mikkelsen*, Volvevej 17, Skive.
 Underdirektør *Hans H. Olsen*, Åbrinken 116, Virum.
 Civilingeniør *Kjeld Guldager Petersen*, Jagtvej 7, Hasseris pr. Ålborg.
 Læge *Jørgen Stig Sørensen*, Ulstrupvej 20, Gørlev Sj.
 Overlæge, dr. med. *Niels Kr. Schwartz Sørensen*, Rønnevej 7, Risskov.

Realister 1942.

A-klassen:

Børnehavelærere, fru *Inge Birkvad*, f. *Højvang Christoffersen*, Klinteby Kirkevej 1, Nexø.

Sygeplejerske *Aase Felding*, afg. v. døden.
 Afdelingschef *Fritz Jensen*, Ibstrupvej 63, Gentofte.
 Arkitekt *Kjeld Tage Jensen*, Tüxensvej 8, Køge.
 Direktør *Knud Alex Jensen*, Hovedgaden 50, Skibby.
 Sygeplejerske, fru *Sigrid Niels-Christiansen, f. Jensen*, Fortunparken 28, Lyngby.
 Cand. jur. *Johannes Bitsch Larsen*, Nordvestvej 5 D, Holbæk.
 Fru *Alice Lodal*, Perikumhaven 27, Herlev.
 Prokurist, fru *Dora Lænkholm*, afg. v. døden.
 Fru *Gudny Nilsson, f. Mosbæk*, Bohult pr. Lö-nashult, Småland, Sverige.
Lilly Myss-Hansen, udvandret.
 Ingeniør *Ebbe Volmer Nielsen*, Poppelallé 41, Roskilde.
 Installatør *Eigil Pape Nielsen*, Hovedgaden 1, Ll. Skensved.
 Kontorchef *Jørgen Svarre Nielsen*, Helligkorsvej 120, Roskilde.
 Lægesekretær, fru *Tove A. Hansen, f. Ohms*, Akacievej 2, Roskilde.
 Fru *Anne-Lise Passum, f. Olsen*, Bregnerød-gade 21, Kbhvn. N.
 Væverske, fru *Bodil Steen Christoffersen, f. Pedersen*, Ll. Kohavegård, Herfølge.
 Fru *Aase Nørgaard, f. Müller Rosbjerg*, Helene-stien 10, Værløse.
 Stadsskoleinspektør *Jørgen Sigfredsen*, Brakilde-vej 4, Råbylille pr. Stege.

B-klassen:

Statsaut. ejendomsmægler *Bertel Holmsø An-dersen*, Tustrupvej 10, Vanløse.
 Fru *Ethel Wales, f. Bech*, Ved Bommen 14, Gentofte.
 Skibsfører *Axel Bitsch-Christensen*, Skyholt, Bækkeskovstr. 14, pr. Tappernøje.
 Købmand *Verner B. Cramer*, Kongebakken 28, Roskilde.
 Fru *Else Hjort, f. Danielsen*, Grønnevej 51, Vi-rum.
 Væverske, fru *Charlotte Højrup, f. Feilberg*, Hjortebakken 21, Lyngby.
 Direktør, cand. polit. *Palle Fogh*, Hjort Loren-zensvej 19, Haderslev.
 Fysioterapeut *Bodil Hansen*, Olriksvej 5 B, Hel-singør.
 Fru *Meta Haarby Hansen, f. Hansen*, Nordvæn-get 18, Allerød.
 Major *Jørgen Asger Jensen*, Kongebakken 26, Roskilde.
 Laborant, fru *Anne Marie Lyngkjær, f. Johan-sen*, Snøgegårdsvej 141 A, Søborg.
 Lærer, fru *Britha Johnbeck, f. Jørgensen*, Over-bysallé 8, Valby.
 Direktør *Erling Klüwer*, Hesselagergård, Hessel-ager.

Købmand *Erik Knudsen*, Vældegårdsvej 49, Gentofte.
 Fru *Inge Thomsen, f. Kristensen*, Dalvang 2, Slagelse.
 Fru *Ebba Engelbrecht-Petersen, f. Larsen*, Sten-urtsallé 8, Greve Str.
 Mekaniker *Aage Lassen*, Hovedgaden 16, Gund-sømagle pr. Roskilde.
 Fru *Jytte Jensen, f. Falling Nielsen*, Kongebak-ken 26, Roskilde.
 Sognepræst *Ole Mygind Spangsbjerg*, Præste-gården, Tørring.

25-års jubilarer

Studenter 1957.

Sproglige:

A-klassen:

Sygeplejerske, fru *Jytte Petersen, f. Bjerre*, Ma-rienlundsvej 35, Silkeborg.
Jørgen Frølich, afg. v. døden.
Birgit Margrethe Hansen, Østerbrogade 85, bo-lig 93, Kbhvn. Ø.
 Adjunkt, fru *Hanne van Deurs, f. Hesseldahl*, Strandhøjsvej 10, Humlebæk.
 Fru *Else Kirstine Løj, f. Jørgensen*, Skolekrogen 67, Værløse.
 Stud. psyk., fru *Anne Mette Kabell*, Weysegan-gen 12, Kbhvn. Ø.
 Sundhedsplejerske, fru *Bente Mønsted, f. Kri-stensen*, Ajstrupvej 1, Hadsund.
 Fru *Anne Margr. Elisabeth Währens, f. Olsen*, Færgegårdsvej 15 A, Amtshospitalet, Vor-dingborg.
 Fru *Ellen Wrisberg, f. Petersen*, Efterskolevej 2, Rantzaus Minde, Svendborg.
 Fysioterapeut, fru *Lisbet Hors, f. Røder*, Frede-riksborgvej 171, Roskilde.
 Lektor, fru *Inger Lise Gerhard Olsen, f. Ulrik-sen*, DANIDA Mission, The Royal Danish Embassy, box 9171, Dar Es Salaam, Tanzania.
 Pianist *Inge Waldorff Willumsen*, Bruns hotel-pension, St. Kongensgade 40, Kbhvn. K.

B-klassen:

Overlærer *Arne S. Eie Albertsen*, Gustav Wieds-vej 8, Grenå.
 Lektor, fru *Britta Skøtt Rochol, f. Andersen*, Deutschherren Str. 67, Bad Gothesberg, 5300 Bonn 2, V. Tyskland.
 Lærer, fru *Marie Stigsgaard Nissen, f. Ander-sen*, H. P. Hansensvej 14, Haderslev.
 Fru *Karen Arboe, f. Daugbjerg*, Islandshøjpar-ken 2, Nivå.
 Korrespondent, fru *Kirsten Due Hansen, f. Due*, Tværvej 17, Klampenborg.
 Lærer, fru *Dorte Maegaard, f. Fenger-Eriksen*, Bøgevang 23, Fløng pr. Hedehusene.
 Tegner, fru *Helle Skipper, f. Flensborg*, Mar-strandsgade 33, Kbhvn. Ø.

Korrespondent *Grethe Lundager Hansen*, Hjortens Kvarter 27, Ejby pr. Ll. Skensved.
 Fysioterapeut, fru *Inger Wiggers Kiær*, f. *Lund Hansen*, Tjebberupvej 29, Tjebberup pr. Holbæk.
 Fru *Anne Møller*, f. *Jensen*, Næstvedvej 212, Ringsted.
 Lærer, fru *Ruth Grandke*, f. *Jeppesen*, Præstehusene 27, Albertslund.
 Advokat *Knud Maegaard*, Bøgevang 23, Fløng pr. Hedehusene.
 Musikbibliotekar, fru *Annelise Magius Larsen*, f. *Magius*, Skyttemarksvej 54, Næstved.
 Sekretær i Ø.K. *Anne-Marie Tybjerg Nielsen*, Rebæk Søpark 17, Hvidovre.
 Cand. mag., fru *Birgit Søndergaard*, f. *Skovgaard Nielsen*, Birkevej 3, Virum.
 Civilingeniør *Grete Birgit Olsen*, Bygaden 5, Herslev pr. Roskilde.
 Lærer, fru *Birthe Sonja Eising*, f. *Pedersen*, Østervang 56, Roskilde.
 Lektor, fru *Marianne Kelstrup*, f. *Waage*, Bredengen 8, Svogerslev pr. Roskilde.
 Adjunkt, fru *Anna Dorte Margr. Bang-Rasmussen*, f. *Worm*, Lynges præstegård, Ved Gadekæret 2, Lynges.
 Lektor, fru *Ulla Tøgern*, f. *Ørum-Hansen*, Stormgade 5, Dragør.

Matm. studenter 1957.

A-klassen:

Søren Eivind Brandt, ønsker ikke sin adresse i Roars Kilde.
 Ekspeditionssekretær *Bertel Munkholm Bruun*, Højeloft Vænge 193, Værløse.
 Direktør *Jan Bøtcher-Christensen*, Lindeallé 36, Ballerup.
 Civilingeniør *Andreas Christiansen*, Lindevej 64, Odense SV.
 Civilingeniør *Knud Herold Halle*, Tjørnevej 16, Hørsholm.
 Civilingeniør *Veikko Raimo Kinnunen*, Grønager 27, Gevinge pr. Roskilde.
 Lektor, cand. med. *Jan Maxild*, Jættehøjen 20, Risskov.
 Salgschef *Jørgen Harald Nielsen*, Bøgevej 11, Ølstykke.
 Civilingeniør *Leif Heinzl*, Solhøjvej 88, Gug pr. Ålborg.
 Civilingeniør *Per Oluf Olafsen*, Kong Haraldsvej 7, Roskilde.
 Systemkonsulent *Kjeld Heiberg*, Lindehøj 3, Vanløse.
 Landinspektør *Jørgen Wrisberg*, Efterskolevej 2, Rantzaus Minde, Svendborg.

B-klassen:

Cand. oecon. *Knud Erik Borup*, Rafns Allé 4, Ålborg.

Læge *Niels Jørgen Christiansen*, Landagervej 20, Helsingø.
 Landinspektør *Benny Bøggild Eriksen*, Studstrup Strandvej 20, Skødstrup.
 Sognepræst *Per Frederiksen*, Omslevvej 465, Viby J.
 Afdelingsleder *Svend Anton Gjerløv*, Rudegårdsallé 10 A, Holte.
 Lærer, fru *Annette Blix*, f. *Gulstad*, Melbyvej 59, Grindløse.
 Uddannelseskonsulent *Børge Hansen*, Roskildevej 55, Valby.
 Læge *Erik Vilhelm Helk*, Box 319, Kolding.
 El-ingeniør *Jørn-Erli Elsgaard*, Thimandsvænget 21, Dragør.
 Major *Poul Bauer Jensen*, Solhøjvej 13, Slangerup.
 Læge *Stig Hedebo*, Gl. Vardevej 114, Esbjerg.
 Viceskoleinspektør *Jens Juul*, Bækgade 9, Nordborg.
 Sygeplejerske *Esther Kyhse*, Brinchs Have 3, Tåstrup.
 Civilingeniør *Bent Lassen*, Middelfartsvej 11, Himmelev pr. Roskilde.
 Tandlæge, fru *Hanne Kramp*, f. *Mørch*, Edelsmindevej 1 B, Brønshøj.
 Civilingeniør *Niels Christian Nielsen*, Helsingvej 27, Virum.
 Arkitekt *Henrik Petersen*, Marienlundsvej 35, Silkeborg.
 Akademiingeniør *Flemming Kaare Poulsen*, Borg. Schneiders Vej 20, Holte.
 Flyvestyrmand *Knud Mogens Rasmussen*, Skøjtevænget 24, Kastrop.
 Erhvervsvejleder *Georg Otto Saalbach*, Daruplund 21, Brøndby Str.
 Fru *Kirsten Håkonsson*, f. *Reuss Schmidt*, Østervang 38, Roskilde.
 Gårdejer *Bent Smedegaard*, Langhøjgård, Birkedevej 3, Birkede pr. Viby Sj.
 Fru *Lillian Helene Ladefoged*, f. *Strange*, Ørslevvestervej 6, Ringsted.
 Direktør, civilingeniør *Ole Toppenberg*, Østermarksvej 50, Odense.

C-klassen:
 Ingeniør, fru *Birte Rexen*, f. *Borup*, Kirsebærhaven 14, Himelev pr. Roskilde.
 Lærer *Mogens Brandt*, Nonnevænget 4, Svendborg.
 Arkitekt *Per Aksel Christiansen*, Ladegårdsparken 57, Holbæk.
 Cand. mag. *Peter Ditlevsen*, Hillerødvej 59, Fredensborg.
 Overlærer, fru *Birte Nielsen*, f. *Fabricius*, Gyvelvej 3, Nr. Alslev.
 Lærer *Jørgen Viggo From*, Billesborgvej 6 A, Herfølge.
 Fysioterapeut, fru *Elisabeth Fledelius*, f. *Gade*, Bukkeballevvej 38, Rungsted Kyst.

Cand. mag., fru *Bente Nyeland, f. Agerholm Hansen*, Røsevænget 3, Farum.
 Skoleinspektør *Jørgen Vange*, Lundemarken 23, Himmelev pr. Roskilde.
 Lektor, dr. scient., *Poul Erik Lindelof*, Brønshøjholmsallé 54, Brønshøj.
 Fysioterapeut, fru *Kirsten Gulløv, f. Wolff Haugbølle*, Vognfabrikken NOPA, Vestre Landevej, Stokkemærke.
 Fru *Lis Winge, f. Henker*, Guderupvej 17, Ladby pr. Næstved.
 Dyr læge *Niels Einar Jensen*, Kirkerup gl. Skole, Savværksvej 1, Kirkerup pr. Slagelse.
 Lærer, fru *Karen Ingemann, f. Kristensen*, Hegnstofte 75, Tåstrup.
 Civilingeniør *Hans Kunov*, 8 Lomond, Dr. Apt. 1107, Toronto, Ontario M 8 X 2 W 3 Canada.
 Lærer, fru *Lissi Pedersen, f. Laursen*, Kielshøj 18, Farum.
 Hospitalslaborant *Heidi Johanne Mortensen*, Hovedgaden 32, Ll. Skensved.
 Læge *Jens Tandrup Møller*, Vilh. Bechsvej 30, Viby J.
 Viceskoleinspektør *Alex Prehn Nielsen*, Hyrdvænget 7, Kr. Såby.
 Skolebestyrer *Henning Birger Olsen*, Poppelallé 72, Bagsværd.
 Overlærer, fru *Erna Larsen, f. Pedersen*, Ryde Møllevvej 10, Søllested.
 Ingeniør *Leif Ingemann*, Hegnstofte 75, Tåstrup.
 Ingeniør *Robert Hartmann Pedersen*, Kielshøj 18, Farum.
 Jetpilot *Jørgen Flemming Rasmussen*, afg. v. døden.
 Advokat *William Lunding Smith*, Filosofgangen 14, Odense.

Realister 1957.

A-klassen:

Sen. programmør *Bent Juul Andersen*, Margrethevej 2, Slangerup.
 Lærer *Vagn Andersen*, Skovbovej 9, Bonderup pr. Næstved.
 Mejeriingeniør *Jens Brandt*, Toftvænget 22, Odense.
 Fuldmægtig *Hans Ole Christensen*, Gl. Køgevej 48, Solrød Str.
 Fysioterapeut *Susanne Cold*, Tinggården 35, Herfølge.
 Fru *Camilla Castenskjold, f. Crone*, Hørbygård, Holbæk.
Preben Ernst, afg. v. døden.
Jørgen Kindt Ipsen, Egekærvej 23, pr. Tisvildeleje.
 Fru *Karen Inger Harboe, f. Lyndby Jensen*, Hyldehegnet 8, Holte.
 Fru *Lotte Guldborg Hansen, f. Jensen*, Nordvej 25, Helsingør.

Skibsfører *Bent Borresen Larsen*, Tuborgvej 149, Hellerup.
 Kontorassistent, fru *Bodil Rigmor Nielsen, f. Larsen*, Engholmvej 37, Himmelev pr. Roskilde.
 Repartitør *Peter Preben Laurbjerg Nielsen*, Maglehøjgård, Ledreborg Allé 28, Roskilde.
 Fru *Mimi Ingegerd Klenum, f. Olsen*, Erantisvænget 12, Hundested.
 Fru *Lise Kolbye, f. Neergaard Ottosen*, Frt. Summer Drive 4802, Bethesta, 20016 Maryland, U.S.A.
 Lærer *Holger Pangel*, Ligustervej 19, Fløng pr. Hedehusene.
 Lærer, fru *Ingelise Torp Madsen, f. Skaarup*, Hestehaven 5, Ringsted.
 Fru *Elisabeth Boserup, f. Ploug Westrup*, Kildegårdsvej 2, Årløse pr. Haslev.

B-klassen:

Keld Andersen.
 Afdelingsleder (merc.) *Tommy Boston*, Bregnevej 47, Roskilde.
 Fru *Elisabeth Lorange, f. Ditlevsen*, Glentevej 10, Greve Str.
 Kontorassistent, fru *Anette Olsen, f. Noer Dollø*, Lysholmsvej 16, Roskilde.
 Skoleleder *Leif Vejlgård*, Nordmarksvej 46, Kyndeløse Nordmark pr. Kr. Hyllinge.
 Laborant *Rikke B. Faurschou Hansen*, Nørregade 3, Frederiksværk.
 Fru *Grace Elisabeth Jensen, f. Ibsen*, 597 Vaikjaur 5, 96040 Jokkmokk, Sverige.
 Fru *Edel Agnete Jørgensen, f. Jensen*, Sct. Claravej 12, Roskilde.
 Lærer *Jørgen Skovgaard Jørgensen*, Solbrinken 18, Odder.
 Bogholder, fru *Ingrid Birthe Andersen, f. Kirk*, Fjordvænget 5, Himmelev pr. Roskilde.
 Fru *Else Marie Tandrup Svendsen, f. Møller*, Brogård, Sdr. Landevej 49, Åkirkeby.
 Cand. mag., fru *Jette Stolze Møller*, Villavej 11, Roskilde.
 Sygeplejerske *Edda Frank Niemann*, Stenlandsvej 32, Vindinge pr. Roskilde.
 Lærer *Hans Erling Thor Olsen*, Sofienholmvej 25, Tølløse.
 Ønsker sig ikke nævnt blandt jubilarerne.
 Socialrådgiver, fru *Grethe Kristine Jakobsen, f. Rasmussen*, Skovhusevej 27, Præstø.
 Lydtekniker *Jørgen Rosenhoff*, Bengtasevej 2 A, Hellerup.
 Sygeplejerske, fru *Ingelise Newton, f. Vendelsoe*, 1201 South Casino Center, Las Vegas, Nevada 89104 U.S.A.
 Portør *Johan Peter Wøller*, Bygaden 11, Lyderslev pr. St. Heddinge.
 Mejerikonsulent *John Lars Zwisler*, Sinkbækvej 44, Bøvlingbjerg.

INDHOLD

Gå med på byvandring	2
Nye bestyrelsesmedlemmer	2
Roskildenser-Samfundets bestyrelse	2
Rektor Henrik Lange går af	3
Første kvindelige rektor - efter 900 år	7
Lektor Jespersen	9
Fra før 1920	10
»Latinerhaven« i Roskilde	11
»Palæsamlingerne« i Roskilde	13
Til syvende og sidst	13
Roskildenser-Samfundets generalforsamling og jubilærfest 1981	15
Års- og jubilærfesten 1981	16
Fra skolens afslutning 1982	17
Jubilærerne 1982	20

HENVENDELSER TIL ROSKILDENSER-SAMFUNDET

sendes til dets sekretær, Inge Winther, Skomagergade 3, 4000 Roskilde, tlf. (02) 35 65 02.

Blandt andet modtages meget gerne indmeldelser af nye medlemmer!

Sæt klassekammerater stævne i Roskildenser-Samfundet!

Samfundets girokontonr. er: 2 00 71 50.

OMSLAGET:

Rektortavlen, som af gode grunde er i centrum i dette år.

ROARS KILDE

Udgivet af Roskildenser-Samfundet.

Redaktionsudvalg: Fl. Vessel, Grethe Sieck, Birthe Juul
og Kate Heilbo (ansvarsh.).

Redaktørens adresse: Prss. Maries Allé 12², 1908 Kbh. V.
Tlf. (01) 21 15 13.